

JKP „Gradske pijace“, Beograd

**Napomene uz finansijske izveštaje
na dan 31.12.2019. godine**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 31. decembar 2019. i 2018. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

JKP „Gradske pijace“, Beograd (u daljem tekstu „Društvo“ ili „Preduzeće“) obavlja komunalnu delatnost upravljanja pijacama, koja obuhvata komunalno opremanje, održavanje i organizaciju delatnosti na zatvorenim i otvorenim prostorima, koji su namenjeni za obavljanje prometa poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda, i to:

- 68.20 Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima.

Pored navedene, Preduzeće obavlja i delatnosti usluge održavanja objekata (81.10), organizovanje sastanaka i sajмова (82.30) i ostale uslužne aktivnosti i podrške poslovanju (82.99).

Preduzeće je osnovano Rešenjem o organizovanju radne organizacije “Gradskih pijaca i tržnih centara Beograd” kao javno komunalno preduzeće br. 3-568/89-XXVII-01 od 21.12.1989. godine, koje je upisano u Registar Trgovinskog suda u Beogradu, Rešenjem broj Fi-8166-89 od 29.12.19.89. godine. Osnivačkim aktom poverava se obavljanje komunalne delatnosti iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima.

Sedište Društva je u ulici Živka Karabiberovića broj 3, Beograd.

Prosečan broj zaposlenih na kraju 2019. godine bio je 197 (u 2018. godini bio je 192).

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji potpisani su od strane direktora dana 31.07.2020. godine. Finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I UPOREDNI PODACI

(a) Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji pripremljeni su u skladu sa:

- Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik Republike Srbije br. 62/2013),
- Zakon o reviziji (Službeni glasnik RS, broj 62/2013)
- Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja MSFI/MRS,
- Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za Društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 118/13),
- Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 119/08, broj 9/09 i broj 3/11, 101/12, 118/13),
- Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 114/06, 95/14, 144/14),
- Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 5/07, broj 119/08 i broj 2/10, 95/14, 144/14).

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI.

(b) Uporedni podaci

Uporedni podaci predstavljaju finansijske izveštaje Društva za 2018. godinu. Finansijski izveštaji Društva su bili predmet nezavisne revizije i prikazani su u Izveštaju nezavisnog revizora od 25. aprila 2019. godine, u kom je izraženo nemodifikovano mišljenje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. i 2018. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE**

Osnovne računovodstvene politike, primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društva za 2019. godinu, su sledeće:

3.1. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti preduzeća i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga, prihodi od doprinosa i članarina. Prihodi od prodaje se mere po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Preduzeće odobri.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni sledeći uslovi:

- Preduzeće je prenelo na kupca sva značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom
- rukovodstvo Preduzeća ne zadržava niti utiče na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u pravno lice,
- kada troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

3.2.. Prihodi od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope utvrđene ugovorom.

3.3. Dobici

Dobici se priznaju na neto osnovi nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

3.4. Učinci promena kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Na svaki datum bilansa stanja monetarne stavke (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju se primenom zaključnog kursa (kurs na datum bilansa stanja).

Kursne razlike proizašle iz transakcija u stranoj valuti priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastale.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 – Nematerijalna ulaganja i imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana.

Nematerijalna ulaganja se priznaju pod sledećim uslovima:

- Da postoji verovatnoća priliva budućih ekonomskih koristi koje se mogu pripisati sredstvu Preduzeća
- Imaju koristan vek duži od godinu dana i
- Da se nabavna vrednost ili cena koštanja sredstva mogu pouzdano izmeriti.

Nematerijalno ulaganje početno se meri (priznaje) po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njegovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjeno za ukupnu naknadnu amortizaciju i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. i 2018. godine****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.5. Nematerijalna ulaganja (nastavak)**

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrednost ili cena koštanja po odbitku njihove preostale vrednosti. Nematerijalna ulaganja amortizuju se na sistematskoj osnovi tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, primenom proporcionalne metode. Procenjeni korisni vek upotrebe po potrebi se preispituje, pa ako su očekivanja znatno različita od prethodnih procena, metode i stope amortizacije se prilagođavaju za tekući i buduće periode.

Nematerijalna ulaganja prestaju da se priznaju u momentu otuđenja ili kada se trajno povlače iz upotrebe, a od njihovog rashodovanja i otuđenja se ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi. Dobici ili gubici koji nastaju prilikom otuđenja ili povlačenja iz upotrebe i njihovog rashodovanja utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja, ako ih ima, i njegove knjigovodstvene vrednosti i priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastali.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Osnovna sredstva (nekretnine, postrojenja i oprema) su materijalna sredstva koja Preduzeće drži za upotrebu u proizvodnji ili za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, i za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nekretnina, postrojenje i oprema priznaju se kao sredstvo:

- a) kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Preduzeće i
- b) kada nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao sredstvo vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Naknadni izdatak za nekretninu, postrojenje i opremu priznaje se kao sredstvo samo kada se tim izdatkom poboljšava stanje sredstva iznad njegovog prvobitno procenjenog standardnost učinka. Naknadni izdatak koji zadovoljava ovaj uslov izdvaja se kao sredstvo ukoliko je njegova vrednost iznad 10.000,00 dinara.

Vrednovanje osnovnih sredstava nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, osim za sredstva za koja nije moguće utvrditi njihovu fer vrednosti.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja. Značajnim odstupanjem iskazane vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme od vrednosti koja bi se utvrdila procenom poštene vrednosti smatra se odstupanje koje je više od 5%.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku veka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina, iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primenjen troškovni model.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđenja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikanve buduće ekonomske koristi. Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstava i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

Rezervni delovi

Kao osnovno

sredstvo priznaju se rezervni delovi čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od 30.000,00 dinara.

Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni, pri čemu se vrši isknjižavanje knjigovodstvene vrednosti zamenjenog dela.

Rezervni delovi čiji je vek upotrebe kraći od godinu dana, prilikom nabavke se iskazuju kao zaliha, nezavisno od toga kolika je njihova nabavna vrednost. Za ova sredstva se ne obračunava amortizacija, a prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

3.7. Amortizacija osnovnih sredstava

Obračun amortizacije vrši se pojedinačno za svako sredstvo, sem kod alata i inventara koji se kalkulatивно otpisuje za koji direktor sektora za finansije i računovodstvo može doneti odluku da se grupno otpisuje.

Metod amortizacije koji se primenjuje izražava način na koji Preduzeće troši ekonomske koristi sadržane u sredstvu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kojem je nastao, osim ako nije uključen u iskazani iznos nekog drugog sredstva.

Korisni vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i ostalih osnovnih sredstava prispituje se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različitim od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguje.

Stope amortizacije koje su u primeni, za glavne grupe osnovnih sredstava, su:

	U %
Zgrade od betona	1,9 – 35,04
Montažni i ostali objekti	1,32 – 21,75
Kontejneri i tezge	5,26 – 33,33
Računarska oprema	10 – 50
Nameštaj	5,26 – 50
Putnička vozila	7,14 – 15,5
Teretna vozila	7,14 – 14,29
Platoi	1,5 – 2
Nematerijalna ulaganja	1,5 - 50

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.8. Investicione nekretnine**

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Preduzeće kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako:

- a) je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i
- b) se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Prilikom početnog merenja, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se u iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je verovatan priliv budućih ekonomskih koristi u periodu dužem od jedne godine i ako je pojedinačna vrednost izdatka veća od 10.000,00 dinara. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se prema modelu poštene vrednosti. Poštena vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Revalorizacione rezerve koje su nastale prilikom prenosa sa građevinskih objekata na investicione nekretnine se ukidaju u korist neraspoređenog dobitka ranijih godina prilikom prodaje investicione nekretnine ili na drugi način otuđenja investicione nekretnine.

Investicione nekretnine prestaju da se priznaju po otuđenju, prenosu osnivaču ili kada se investiciona nekretnina trajno povuče iz upotrebe i ne očekuju se nikakve buduće ekonomske koristi od njegovog otuđenja.

3.9. Finansijski instrumenti

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuje u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

a) Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Preduzeća zajmovi i potraživanja obuhvataju potraživanja od prodaje i druga potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)***Priznavanje i merenje*

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednost iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja iskazuju po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Dobici ili gubici proistekli iz promena u fer vrednosti kategorije “finansijskih sredstava po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha”, prikazani su u bilansu uspeha u okviru pozicije ostali prihodi/(rashodi) neto, u periodu u kome su nastali.

„Prebijanje“ finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se „prebijaju“ i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se „prebiju“ priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi, ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Na svaki datum bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja, ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Kratkoročna potraživanja

Potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u periodu od 180 dana od dana dospeća, indirektno se obezvređuju na teret ostalih rashoda, a u posebnim slučajevima u skladu sa procenom rukovodstva o eventualnoj naplativosti/nenaplativosti.

Za ostala kratkoročna potraživanja ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospele iznose potraživanja, na osnovu procene rukovodstva o nenaplativosti pojedinačnih potraživanja, a u skladu sa politikama naplate potraživanja (koja se vrši na osnovu starosne analize, istorijskog iskustva i uzimanje u obzir relevantnih informacija o verovatnoći naplate potraživanja od kupaca), direktor Preduzeća će doneti odluku o indirektnom otpisu, odnosno knjiženju ispravke istih, na teret ostalih rashoda perioda, a na predlog šefa službe računovodstva. Oспорavanje, tj. nepriznavanje kupca iskazanog potraživanja prilikom usaglašavanja, značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja.

Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću,
- razmene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.
- koja će ili može biti izmirena u sopstvenim akcijama preduzeća.

Prilikom početnog priznavanja Preduzeće meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nakodnade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, Preduzeće meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveza koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje meri po poštnoj vrednosti.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne..

3.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Cenu koštanja čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke zaliha obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim poreza koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih organa), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju gotovih proizvoda, materijala i usluga. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se po metodi prosečne ponderisane nabavne cene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. i 2018. godine

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Primanja zaposlenih

Ostala primanja zaposlenih

Preduzeće obezbeđuje jubilarne nagrade i ostale beneficije koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja zaposlenja. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Preduzeće priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa zakonom i usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

3.12. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada:

- preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza,
- iznos obaveza može pouzdano da se proceni.

Ukoliko svi ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da izražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

3.13. Porez na dobit

Porez na dobit računovodstveno se evidentira kao zbir tekućeg i odloženog poreza. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu u kom slučaju se i poreska obaveza priznaje u kapitalu.

Tekući porez

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Preduzeće posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski osnov da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine**3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****3.13. Porez na dobit (nastavak)***Odložene poreske obaveze*

Odložene poreske obaveze se evidentiraju na teret dobiti u bilansu uspeha, osim kada su utvrđene na osnovu oporezive privremene razlike koja je rezultat revalorizacije, tj. procene fer vrednosti sredstava, kada se direktno knjiži na teret kapitala, odnosno revalorizacionih rezervi, jer se odnosi na stavke čiji se pozitivan efekat procene fer vrednosti takođe priznaje u korist revalorizacionih rezervi.

Na svaki datum bilansa stanja odložene poreske obaveze se svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike utvrđene na taj dan. Ukoliko je na kraju prethodne godine privremena obaveza bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva treba da budu priznata samo ukoliko se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње se mogu iskoristiti odložena poreska sredstva.

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji. Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane stope poreza na dobit na iznos odbitne privremene razlike.

Ukoliko je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

3.14. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva, kada je verovatno da će ti troškovi doneti Preduzeću buduće ekonomske koristi i kada mogu da se pouzdano izmere.

Kapitalizacija troškova pozajmljivanja vrši se u slučaju izgradnje objekta ili nekog drugog sredstva kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo pripremljeno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kao i za zalihe za koje je potreban značajan vremenski period da bi se pripremile za prodaju.

Kapitalizacija troškova pozajmljivanja vrši se u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje do momenta kada su suštinski završene sve aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremlilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Preduzeće treba da započne kapitalizaciju troškova pozajmljivanja, kao deo nabavne vrednosti sredstva koje se kvalifikuje, na datum početka kapitalizacije. Datum početka kapitalizacije je datum kada entitet prvi put ispuni svaki od navedenih uslova:

- 1) Napravi izdatke za sredstvo;
- 2) Napravi troškove pozajmljivanja; i
- 3) Preduzme aktivnosti neophodne da bi se sredstvo pripremlilo za planiranu upotrebu ili prodaju.

Troškovi pozajmljivanja nastali pre i posle perioda kapitalizacije iz prethodnog stava, priznaju se kao rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenijivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koji predstavljaju značajan rizik na materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskog godini.

4.1. Amortizacija i stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom korisnom veku trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Preduzeće procenjuje korisni vek na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u periodu od 180 dana od dana dospeća, indirektno se obezvređuju na teret ostalih rashoda, a u posebnim slučajevima u skladu sa procenom rukovodstva o eventualnoj naplativosti/nenaplativosti. Za ostala kratkoročna potraživanja ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospеле iznose potraživanja, na osnovu procene rukovodstva o nenaplativosti pojedinačnih potraživanja, a u skladu sa politikama naplate potraživanja direktor Preduzeća će doneti odluku o indirektnom otpisu, odnosno knjiženju ispravke istih, na teret ostalih rashoda perioda, a na predlog šefa službe računovodstva

4.3. Ispravka vrednosti zaliha

Ispravka vrednosti zaliha se vrši na osnovu procene njihove neto prodajne cene na tržištu. Jednom godišnje Društvo procenjuje opravdanost visine ispravke vrednosti zaliha na osnovu trenutnih predviđanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga se odnosi na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	896.534	907.957
Ukupno	<u>896.534</u>	<u>907.957</u>

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od RSD 896.534 hiljada odnose se na usluge koje se fakturišu u iznosu od RSD 240.520 hiljada, prihode od usluga rezervacije ramova u iznosu od RSD 2.188 hiljada, prihode od usluge rezervacije magacina u iznosu od RSD 21.420 hiljada, prihode od usluge podrezervacije u iznosu od RSD 17.715 hiljada, prihode od rezervacija koje nisu fiskalizovane već se fakturišu u iznosu od RSD 88.971 hiljada, prihode od promotivnih aktivnosti u iznosu od RSD 2.050 hiljada, prihode od gotovinske prodaje usluga u iznosu od RSD 330.661 hiljada, prihode od OTC u iznosu od RSD 69.907 hiljada, prihod od naplate – bašta u iznosu od RSD 5.842 hiljade, prihod od STR na zelenoj pijaci u iznosu od RSD 115.647 hiljada, prihod od parkinga na zelenoj pijaci u iznosu od RSD 802 hiljade i ostalo u iznosu od RSD 811 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

6. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl odnose se na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	232.969	126.325
Ukupno	<u>232.969</u>	<u>126.325</u>

Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i slicno u iznosu od RSD 232.969 hiljada u najvećem delu odnose se na primljene donacije za pijacu Zeleni venac u iznosu od RSD 7.974 hiljade, primljenu donaciju za inverzni gazebo u iznosu od RSD 15.970 hiljada, primljene donacije za tekuće troškove i opremu u iznosu od RSD 123.588 hiljada.

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

Drugi poslovni prihodi se odnose:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Ostali poslovni prihodi	108.986	109.258
Ukupno	<u>108.986</u>	<u>109.258</u>

Ostali poslovni prihodi u iznosu od RSD 108.986 hiljada odnose se na prihode po osnovu refundacije zakupaca za struju, vodu, grejanje, odnošenje smeća i ostale tekuće troškove.

8. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe se odnosi na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Nabavna vrednost prodate robe	868	667
Ukupno	<u>868</u>	<u>667</u>

Nabavna vrednost prodate robe u iznosu od RSD 868 hiljada odnosi se na nabavnu vrednost prodate robe u kafe kuhinji, u celosti.

9. TROŠKOVI MATERIJALA

Troškovi materijala se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	11.489	8.081
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	3.922	3.024
Ukupno	<u>15.411</u>	<u>11.105</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

9. TROŠKOVI MATERIJALA (nastavak)

Troškovi ostalog materijala u iznosu od RSD 11.489 hiljada se odnose na troškove elektro materijala u iznosu od RSD 1.005 hiljada, bravarskog materijala u iznosu od RSD 3.506 hiljada, zidarski materijal u iznosu od RSD 374 hiljade, vodovodni materijal u iznosu od RSD 611 hiljada, rezervne auto delove u iznosu od RSD 537 hiljada, materijal za održavanje kompjuterskog sistema u iznosu od RSD 1.263 hiljade, materijal za održavanje higijene u iznosu od RSD 498 hiljada, industrijsku so u iznosu od RSD 304 hiljade, ostali materijal u iznosu od RSD 1.643 hiljade, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od RSD 1.642 hiljade i auto gume u iznosu od RSD 105 hiljada.

Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara u iznosu od RSD 3.922 hiljade odnose se na troškove HTZ opreme u iznosu od RSD 2.919 hiljada i troškove alata i inventara u iznosu od RSD 1.003 hiljade.

10. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

Troškovi goriva i energije se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Troškovi goriva za vozila	5.215	6.563
Trošak električne energije	60.627	59.671
Troškovi pare i tople vode	6.381	7.002
Ukupno	<u>72.223</u>	<u>73.236</u>

Troškove goriva i energije čine troškovi goriva i maziva u iznosu od RSD 5.215 hiljada, troškovi toplotne energije u iznosu od RSD 6.381 hiljada i troškovi električne energije u iznosu od RSD 60.627 hiljada.

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	244.656	218.232
Troškovi porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada	41.932	38.995
Troškovi naknada po po privremenim i povremenim ugovorima	18.139	13.958
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	664	618
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa Upravljanja i Nadzora	1.234	1.234
Ostali lični rashodi i naknade	23.167	20.358
Ukupno	<u>329.791</u>	<u>293.395</u>

Ostali lični rashodi i naknade odnose se na isplaćenu solidarnu pomoć zaposlenima u iznosu od RSD 9.943 hiljade zajedno sa pripadajućim porezima, jubilarne nagrade u iznosu od RSD 4.763 hiljade, troškove službenih putovanja u iznosu od RSD 240 hiljada, isplaćene otpremnine za zaposlene koji su napustili Društvo u toku 2019. godine u iznosu od RSD 928 hiljada i ostale troškove.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>u RSD 000</u> <u>2018.</u>
Troškovi transportnih usluga	5.081	8.268
Troškovi usluga održavanja	48.261	33.739
Troškovi zakupnina	3.607	4.381
Troškovi reklame i propagande	6.026	5.841
Troškovi ostalih usluga	294.580	286.506
Ukupno	<u>357.554</u>	<u>338.735</u>

Troškovi transportnih usluga u iznosu od RSD 5.081 hiljada odnose se na usluge prevoza u zemlji u iznosu od RSD 1.476 hiljada, troškove telefonije i poštanskih marki u iznosu od RSD 1.580 hiljada, troškove interneta u iznosu od RSD 680 hiljada i troškove direktnog prenosa podataka sa pijaca u iznosu od RSD 1.344 hiljade.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od RSD 48.261 hiljade odnose se na usluge održavanja osnovnih sredstava u iznosu od RSD 9.913 hiljada, usluge održavanja i popravke vozila u iznosu od RSD 1.670 hiljada, troškove održavanja fiskalne kase u iznosu od RSD 499 hiljada, troškove održavanja rashladnih uređaja u iznosu od RSD 28.991 hiljada, troškovi održavanja liftova u iznosu od RSD 437 hiljada i troškove investicionog održavanja u iznosu od RSD 6.750 hiljada.

Troškovi zakupnina u iznosu od RSD 3.607 hiljada odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od RSD 3.458 hiljada i ostale troškove zakupa u iznosu od RSD 149 hiljada.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od RSD 294.580 hiljada odnose se na utrošenu vodu u iznosu od RSD 24.912 hiljada, troškove čišćenja i iznošenja smeća u iznosu od RSD 9.222 hiljade, troškove sanitarnog održavanja pijaca u iznosu od RSD 178.879 hiljada, deratizaciju u iznosu od RSD 1.215 hiljada, troškove čuvanja imovine u iznosu od RSD 80.119 hiljada i ostale komunalne usluge u iznosu od RSD 234 hiljade.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>u RSD 000</u> <u>2018.</u>
Troškovi amortizacije	214.381	185.080
Ukupno	<u>214.381</u>	<u>185.080</u>

Troškovi amortizacije u iznosu od RSD 214.381 hiljada odnose se na amortizaciju nematerijalne imovine građevinskih objekata, postrojenja i opreme i ulaganja na tuđim nepokretnostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

14. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	3.872	-
Troškovi po osnovu rezervisanja za sudske sporove	64.671	554
Ukupno	<u>68.543</u>	<u>554</u>

Društvo je izvršilo obračun rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada u toku 2019. godine i proknjižilo efekte navedenog obračuna.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Troškovi neproizvodnih usluga	37.675	25.738
Troškovi reprezentacije	820	2.260
Troškovi premija osiguranja	5.122	5.068
Troškovi platnog prometa	1.234	1.166
Troškovi članarina	1.862	1.832
Troškovi poreza	17.771	17.941
Ostali nematerijalni troškovi	18.947	25.684
Ukupno	<u>83.431</u>	<u>79.688</u>

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od RSD 37.675 hiljada odnose se na troškove računovodstva i revizije u iznosu od RSD 500 hiljada, troškove advokatskih usluga u iznosu od RSD 1.680 hiljada, troškove savetovanja u iznosu od RSD 12.427 hiljada, troškove zdravstvenih usluga u iznosu od RSD 387 hiljada, troškove stručnog usavršavanja zaposlenih u iznosu od RSD 124 hiljade, troškove seminara, simpozijuma itd u iznosu od RSD 98 hiljada i troškove ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od RSD 22.459 hiljada.

Troškovi reprezentacije u iznosu od RSD 820 hiljada odnose se na troškove reprezentacije u poslovnih prostorijama u iznosu od RSD 77 hiljada, ugostiteljske usluge u iznosu od RSD 252 hiljade i troškove poklona u iznosu od RSD 491 hiljadu.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od RSD 5.122 hiljade odnose se na osiguranje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 4.774 hiljade i osiguranje vozila u iznosu od RSD 348 hiljada.

Troškovi platnog prometa u iznosu od RSD 1.234 hiljade odnose se na troškove platnog prometa sa inostranstvom u iznosu od RSD 21 hiljada i troškove bankarskih usluga u iznosu od RSD 1.213 hiljada.

Troškovi članarina u iznosu od RSD 1.862 hiljade odnose se na članarine Privrednoj komori Srbije u iznosu od RSD 559 hiljada, članarine poslovnim udruženjima u iznosu od RSD 436 hiljada i članarine sindikatima u iznosu od RSD 867 hiljada.

Troškovi poreza u iznosu od RSD 17.771 hiljada odnose se na porez za imovinu u iznosu od RSD 15.570 hiljada, naknade za korišćenje voda u iznosu od RSD 114 hiljada i komunalne takse u iznosu od RSD 2.087 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI (nastavak)

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od RSD 18.947 hiljada troškove oglasa u domaćoj štampi u iznosu od RSD 6.333 hiljade, troškove administrativnih taksi i registracije vozila u iznosu od RSD 1.237 hiljada, sudske troškove i troškove veštačenja u iznosu od RSD 449 hiljada, pretplate na časopise i stručnu publikaciju u iznosu od RSD 276 hiljada i troškove umanjenja zarade po osnovu Zakona i privremenom uređenju osnovice u iznosu od RSD 10.652 hiljada.

16. PRIHODI OD KAMATA

Prihodi od kamata se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Prihodi od kamate	13.901	29.677
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	2	
Ukupno	<u>13.903</u>	<u>29.677</u>

Prihodi od kamata u iznosu od RSD 13.901 hiljada odnose se na prihode od kamata na depozite u poslovnim bankama u iznosu od RSD 13.059 hiljada i prihode od zatezних kamata u iznosu od RSD 842 hiljade.

17. RASHODI KAMATA

Rashodi kamata se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Rashodi kamata	242	31
Ukupno	<u>242</u>	<u>31</u>

18. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnosi na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti	394.295	10.330
Ukupno	<u>394.295</u>	<u>10.330</u>

Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od RSD 394.295 hiljada odnose se na prihode od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 7.304 hiljade dinara, kao i prihode po osnovu efekata procene imovine od strane nezavisnog procenitelja u iznosu od RSD 386.991 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

19. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha se odnosi na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti	377.363	21.404
Ukupno	<u>377.363</u>	<u>21.404</u>

Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od RSD 377.363 hiljada odnose se na obezvređenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 11.621 hiljada i negativne efekte procene imovine i kapitala od strane nezavisnog procenitelja u iznosu od RSD 365.742 hiljadu dinara.

20. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine	-	140
Dobici od prodaje materijala	1.085	2.925
Ukidanje dugoročnih rezervisanja	-	369
Naplaćena otpisana potraživanja	126	-
Ostali nepomenuti prihodi	12.985	28.928
Ukupno	<u>13.843</u>	<u>32.362</u>

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od RSD 12.985 hiljada dinara odnose se na prihode od naknade štete fizičkih lica u iznosu od RSD 844 hiljade, prihod po osnovu organizacije učesnika na konferenciji u iznosu od RSD 7.199 hiljada, ostale vanredne prihode po osnovu tendera u iznosu od RSD 97 hiljada, ostale prihode od licitacije pijačne opreme u iznosu RSD 4.060 hiljada i ostale u iznosu od RSD 785 hiljada.

21. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5.950	376
Gubici od prodaje materijala		
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	2.482	456
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	232	334
Ostali nepomenuti rashodi	3.994	2.822
Ukupno	<u>12.658</u>	<u>3.988</u>

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od RSD 3.994 hiljade odnose se na troškove sudskih sporova u iznosu od RSD 3.038 hiljada, kazne za privredne presteupe u iznosu od RSD 448 hiljada, izdatke za humanitarne, kulturne, zdravstvene, sportske ciljeve u iznosu od RSD 466 hiljada i ostale vanredne rashode u iznosu od RSD 42 hiljade.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

22. POREZ NA DOBIT

Osnovne komponente poreza na dobit su sledeće:

	<i>U RSD 000</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Poreski rashod perioda	8.464	23.708
Odloženi poreski rashod perioda	74.021	37.658
Ukupno	<u>82.485</u>	<u>61.366</u>

Tekući porez na dobit

Usklađivanje bruto dobitka prikazanog u tekućem bilansu uspeha sa poreskim dobitkom iz poreskog bilansa prikazano je u sledećoj tabeli:

	<i>U 000 RSD</i>
	<u>2019.</u>
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja u bilansu uspeha	131.220
Troškovi koji nisu dokumentovani	137
Korekcije za troškove koji se ne priznaju za svrhe oporezivanja	743
Kamate zbog neblagovremeno plaćenih poreza, doprinosa i drugih dažbina	242
Novčane kazne i penali	446
Amortizacija priznata u knjigovodstvene svrhe	214.381
Amortizacija priznata u poreske svrhe	(159.395)
Poreski dobitak / (gubitak)	<u>187.775</u>
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	<u>187.775</u>
Poreska osnovica	187.775
Tekuća poreska stopa	15%
Tekući porez na dobit	0
Poreska oslobođenja po Poreskom kreditu	
Tekući porez na dobit	<u>28.166</u>
Poreski kredit	<u>(19.702)</u>
Poreski rashod (tekući porez + odloženi poreski rashod)	<u>82.485</u>
Efektivna poreska stopa (poreski rashod / dobitak pre oporezivanja x 100)	<u>63,36%</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u sledećoj tabeli:

	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
	<i>u 000 RSD</i>			
Nabavna vrednost				
Stanje 01. januara 2019.	9.290	22.190	2.050	33.530
Nabavke u toku godine	-	-	1.638	1.638
Prenos sa nematerijalnih ulaganja u pripremi	1.459	-	-1.459	-
Rashodovano u toku godine	-4.759	-2.967	-2.050	-9.776
31. decembra 2019.	5.990	19.223	179	25.392
Ispravka vrednosti				
Stanje 01. januara 2019.	7.338	11.308	-	18.646
Tekuća amortizacija	1.167	759	-	1.926
Ispravka vrednosti u otuđenim sredstvima			-	
Ispravka vrednosti u rashodovanim sredstvima	-4.759	-2.967	-	-7.726
31. decembra 2019.	3.746	9.100	-	12.846
Neotpisana vrednost			-	
31. decembra 2019.	2.244	10.123	179	12.546
31. decembra 2018.	1.952	10.882	2.050	14.884

U 2019. Godini nije vršena nabavka nematerijalnih ulaganja. Preduzeće je izvršilo rashodovanje nematerijalnih ulaganja koja su bila u potpunosti ispravljena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. i 2018. godine

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U RSD 000						
	Zgrade	Oprema	Investicione nekretnine	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	NPO u pripremi	Ulaganja na tudjim nekretninama	Ukupno
Nabavna vrednost							
Stanje 01. januara 2019.	5.127.068	834.788	1.500.649	851	909.933	5.124	8.378.413
Nabavke u toku godine	1.512	2.729	-	-	729.664	-	733.905
Efekti procene vrednosti nepokretnosti	584.347	-	255.128	-	-	-	839.475
Prenos sa investicija u toku	-	29.077	52.863	-	(81.940)	-	-
Rashodovano u toku godine	(4.980)	(10.689)	(373)	-	-	-	(16.042)
31. decembra 2019.	5.707.947	855.905	1.808.267	851	1.557.657	5.124	9.935.751
Ispravka vrednosti Stanje 01. januara 2019.	1.229.932	293.021	342.153	-	-	384	1.865.490
Tekuća amortizacija	140.460	71.867	-	-	-	128	212.455
Efekti procene vrednosti nepokretnosti	398.651	-	220.925	-	-	-	619.576
Ispravka vrednosti u otuđenim sredstvima	-	-	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti u rashodovanim sredstvima	(98.473)	(17.791)	-	-	-	-	(116.264)
31. decembra 2019.	1.670.570	347.097	563.078	-	-	512	2.581.257
Neotpisana vrednost							
31. decembra 2019.	4.037.377	508.808	1.245.189	851	1.557.657	4.612	7.354.494
31. decembra 2018.	3.897.136	541.767	1.158.496	851	909.933	4.740	6.512.923

Tokom 2019. godine, izvršena je procena fer vrednosti građevinskih objekata i investicionih nekretnina, na osnovu koje je utvrđena fer vrednost građevinskih objekata u iznosu od RSD 4.049.611 hiljada dinara i fer vrednost investicionih nekretnina u iznosu od RSD 1.245.189 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. i 2018. godine

Procena fer vrednosti izvršena je od strane nezavisnog procenitelja, na datum 01.01.2019. godine.

Po osnovu procene, priznati su ukupni efekti povećanja knjigovodstvene vrednosti građevinskih objekata I investicionih nekretnina u iznosu od RSD 619.576 hiljada dinara, odnosno povećanje revalorizacionih rezervi RSD 88.511 hiljada.

Godišnji trošak amortizacije za sredstva za koja je izvršena procena u slučaju da nije izvršena procena iznosili bi RSD 173.559 hiljada, dok su godišnji troškovi amortizacije za 2019. godinu za osnovnih sredstava koja su bila predmet procene RSD 140.460 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
		2018.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	1.506	1.506
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu	(1.506)	(1.505)
Stanje na dan 31. decembra	-	1

Preduzeće ima učešće u kapitalu AD „Banat“ Banatski Karlovac u iznosu od RSD 1.286 hiljada, kao i u preduzeću „Futura plus doo“ Beograd u iznosu od RSD 220 hiljada, i oba učešća su u celosti ispravljena.

26. ZALIHE

Zalihe se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
		2018.
Materijal	5.955	6.169
Alat i inventar	13.714	11.798
Ispravka vrednosti zaliha materijala	(8.255)	(8.899)
Stanje na dan 31. decembra	11.414	9.068
Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar u zemlji	5.425	3.963
Ispravka vrednosti plaćenih avansa	-	-
Stanje na dan 31. decembra	5.425	3.963
UKUPNE ZALIHE	16.839	13.031

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
		<i>u RSD 000</i>
		2018.
Kupci u zemlji	169.562	160.793
Ispravka vrednosti potraživanja od prodaje	(121.019)	(119.122)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	48.543	41.671

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (nastavak)

Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca

Kretanje na računima ispravke vrednosti je bilo sledeće:

	<i>U RSD 000</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Stanje na početku godine	119.122	108.201
Smanjenje ispravke po osnovu otpisa	(9.598)	(153)
Naplaćena otpisana potraživanja (<i>Napomena 20.</i>)	(126)	(10.330)
Ispravka u toku godine	11.621	21.404
Stanje 31. decembra 2019.	121.019	119.122

Starosna struktura potraživanja

Konta	do 180 dana	preko 180 dana	Ukupno
204	48.543	121.019	169.562
Ukupno	48.543	121.019	169.562

Preduzeće je izvršilo ispravku svih potraživanja starijih od 180 dana.

28. DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Potraživanja za kamatu i dividende	2.630	2.911
Potraživanja od zaposlenih	802	433
Potraživanja od državnih organa	-	-
Potraživanja po osnovu naknada šteta	12.648	6.058
Potraživanja po osnovu više plaćenih ostalih poreza	1	2
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	595	2.258
Stanje na dan 31. decembra	17.296	11.662

Potraživanja za kamatu i dividende u iznosu od RSD 2.630 hiljada u celosti se odnose na potraživanja po osnovu zatezne kamate.

Potraživanja od zaposlenih u iznosu od RSD 802 hiljade odnose se na potraživanja usled manjkova u iznosu od RSD 18 hiljada, potraživanja za pazar uplaćen nakon obračunskog perioda u iznosu od RSD 718 hiljada i potraživanja po sudskoj presudi u iznosu od RSD 66 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

29. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	12.648	12.648
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	253.307	847.307
Ispravka vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	(20.955)	(20.955)
Stanje na dan 31. decembra	245.000	839.000

Kratkoročni finansijski plasmani odnose se na oročene depozite Preduzeća kod poslovnih banaka („Banka Intesa“ ad Beograd, Banka Poštanska štedionica i Komercijalna banka).

30. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinski ekvivalenti i gotovina se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Tekući (poslovni) računi	156.508	74.059
Devizni račun	4.789	-
Stanje na dan 31. decembra	161.297	74.059

Društvo ima otvorene račune kod sledećim poslovnih banaka: Komercijalna banka AD, Beograd, Srpska Banka AD, Beograd, Banca Intesa AD, Beograd, Banka Poštanska Štedionica, Beograd i račun otvoren kod Uprave za trezor.

Stanje na računima poslovnih banaka u celosti je potvrđeno IOS-ima na dan 31.12.2019. godine.

31. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost se odnosi na:

	<i>u RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi	2.724	2.075
Potraživanja za više plaćeni porez na dodatu vrednost	1.735	11.280
Stanje na dan 31. decembra	4.459	13.355

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

32. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Unapred plaćeni troškovi	1.275	754
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	734	9.788
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.009</u>	<u>10.542</u>

33. KAPITAL I REZERVE

Osnovni kapital se odnosi na:

	<u>u RSD</u>	<u>Registrovano u APR-u u RSD</u>	<u>U RSD Učešće u %</u>
Grad Beograd	2.338.716.627	2.338.716.627	100
Ukupno	<u>2.338.716.627</u>	<u>2.338.716.627</u>	<u>100</u>

Grad Beograd je uplatio osnivački kapital od RSD 2.338.716.627 koji se slaže sa evidencijom u Agenciji za privredne registre.

Društvo je u 2019. godini ostvarilo neto dobitak u iznosu od 48.736 hiljada dinara.

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenima	42.049	17.550
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	64.671	
Stanje na dan 31. decembra	<u>106.720</u>	<u>17.550</u>

Preduzeće je na bazi aktuarskog obračuna izvršilo rezervisanja za beneficije zaposlenih po osnovu otpremnina za odlazak u penziju, a na bazi Pravilnika o radu Preduzeća kojim se reguliše isplata budućih otpremnina. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od RSD 42.049 hiljada odnose se na otpremnine za odlazak zaposlenih u penziju u iznosu od RSD 18.419 hiljada i na jubilarne nagrade u iznosu od RSD 23.630 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

35. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	12.729	9.878
Stanje na dan 31. decembra	<u>12.729</u>	<u>9.878</u>

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od RSD 12.729 hiljada odnose se na obaveze za primljene depozite zakupaca naplaćene po osnovu obezbeđenja rednog izmirenja ugovornih obaveza zakupa i dodele pijačnog prostora.

36. PRIMLJENI AVANSI

Primljeni avansi se odnose:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	574	1.028
Stanje na dan 31. decembra	<u>574</u>	<u>1.028</u>

37. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze prema dobavljačima se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>u RSD 000</i>	
Dobavljači u zemlji	26.347	176.671
Stanje na dan 31. decembar	<u>26.347</u>	<u>176.671</u>

U narednoj tabeli dat je pregled najznačajnijih dobavljača u 2019. godini:

Naziv dobavljača	<u>2019.</u>
	<i>u RSD 000</i>
Time partner doo	9.541
Dobergard	2.926
Block and roll	1.920
Macchina security	1.492
JKP "Gradska čistoća"	1.042
Ostali	9.426
Stanje na dan 31. decembar	<u>26.347</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

38. OBAVEZE PO OSNOVU ZARADA I NAKNADA ZARADA

Ostale kratkoročne obaveze se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>u RSD 000</u> <u>2018.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	6.904	6.705
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	632	633
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1.872	1.824
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1.566	1.572
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	11	37
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	2	6
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	4	21
Stanje na dan 31. decembra	<u>10.991</u>	<u>10.798</u>
Obaveze prema zaposlenima po osnovu Ugovora	513	601
Ostale obaveze	898	1.876
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.411</u>	<u>2.477</u>
UKUPNO	<u>12.402</u>	<u>13.275</u>

39. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>u RSD 000</u> <u>2018.</u>
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	325	367
Stanje na dan 31. decembra	<u>325</u>	<u>367</u>

40. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja se odnose na:

	<u>2019.</u>	<u>u RSD 000</u> <u>2018.</u>
Unapred obračunati troškovi	9.522	7.119
Odloženi prihodi i primljene donacije	456.763	516.713
Stanje na dan 31. decembra	<u>466.285</u>	<u>523.833</u>

Unapred obračunati troškovi u iznosu od RSD 9.522 hiljade u celosti se odnose na obračunate, a nefakturisane troškove.

Odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od RSD 466.285 hiljada odnose se na donaciju za pijacu Zeleni venac, donaciju za inverzni gazebo i subvenciju za tekuće troškove i opremu. Preduzeće svake godine priznaje alikvotni deo prihoda po osnovu subvencija, u skladi sa MSFI. (Videti: *Napomena broj 6*)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbedi prinos na kapital. Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva ispituju strukturu kapital na godišnjem nivou.

Pokazatelji zaduženosti Društva sa stanjem na kraju godine bili su sledeći:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
	<i>U RSD 000</i>	
1) Zaduzenost	67.125	218.402
2) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	161.297	74.059
3) Neto zaduzenost (1-2)	<u>(94.172)</u>	<u>143.343</u>
4) Kapital	<u>6.335</u>	<u>6.335</u>
Racio neto dugovanja prema kapitalu (3/4)	<u>(14,86)</u>	<u>22,62</u>

Zaduženost se odnosi na dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze. Kapital uključuje udele, revalorizacione rezerve, nerealizovane gubitke po osnovu raspoloživih hartija od vrednosti za prodaju i akumuliranu dobit.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izveštaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	<i>U RSD 000</i>	
Finansijska sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	-	-
Potrazivanja po osnovu prodaje	48.543	41.671
Druga potrazivanja	17.296	11.662
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	161.297	74.059
	<u>227.136</u>	<u>127.392</u>
Finansijske obaveze		
Dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročne finansijske obaveze	12.729	9.878
Obaveze iz poslovanja	26.347	176.671
Druge obaveze	12.403	13.275
	<u>51.479</u>	<u>199.824</u>

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja, obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koje Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo nije izloženo deviznom riziku imajući u vidu da nema potraživanja od kupaca iz inostranstva, dugoročne kredite i obaveze prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u koje Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade u privredi i postojanja odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u Društvo bila je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	31. decembar	31. decembar	31. decembar	31. decembar
	2019.	2018.	2019.	2018.
EUR	-	-	-	-
	-	-	-	-

U RSD 000

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine
41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sledećem pregledu:

	<i>U RSD 000</i>	
	2019.	2018.
Finansijska sredstva		
1) <i>Kamatonosna</i>		
Kratkoročni finansijski plasmani	245.000	839.000-
	245.000	839.000
<i>Nekamatonosna</i>		
Potraživanja po osnovu prodaje	48.543	41.671
Druga potraživanja	17.296	11.662
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	161.297	74.059
	227.136	127.392
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosna</i>		
Dugoročne obaveze	13.902	13.791
Obaveze prema dobavljačima, bez primljenih avansa	9.377	4.665
Obaveze iz specifičnih poslova	85.371	103.431
Druge obaveze	9.236	8.804
	117.886	130.692
2) <i>Kamatonosna</i>		
Dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročne finansijske obaveze	12.729	9.878
	12.729	9.878
Gap rizika promene kamatnih stopa (kamatonosna 1-2)	232.271	829.122

Analize osetljivosti prikazane u narednom tekstu su uspostavljene na osnovu izloženosti promenama kamatnih stopa za nederivatne instrumente na datum bilansa stanja. Za obaveze sa varijabilnom stopom, analiza je sastavljena pod pretpostavkom da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine. Povećanje ili smanjenje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procenu realno moguće promene u kamatnim stopama.

	U RSD 000			
	Povećanje od		Smanjenje od	
	1 procentnog poena		1 procentnog poena	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Efekat na rezultat tekuće godine	2.322	8.291	(2.322)	(8.291)

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine prikaza je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	<i>U RSD 000</i> Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	33.952	-	33.952
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	121.019	(121.019)	-
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	14.591	-	14.591
	169.562	(121.019)	48.543

Prosečno vreme naplate potraživanja u 2019. godini iznosi 67 dana.

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Društvo je na dan 31. decembra 2019. godine izvršilo obezvređenje potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od RSD 11.621 hiljada jer je utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata, da potraživanja nisu obezbeđena odgovarajućim finansijskim instrumentima i da potraživanja u navedenom iznosu neće biti naplaćena.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2019. godine iskazane su u iznosu od RSD 26.347 hiljada (31. decembra 2018. godine RSD 176.671 hiljada). Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2019. godine iznosi 84 dana.

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Dospeća finansijskih sredstava

						U RSD 31.12.2019.
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosna	195.249	14.591	4.028	-	-	213.868
	195.249	14.591	4.028	-	-	213.868

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća obaveza Društva. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

Dospeća finansijskih obaveza

						U RSD 31.12.2019.
	Manje od mesec dana	1-3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosne	28.955	75.029	-	2.780	11.122	117.886
Kamatonosna	4.243	4.243	4.243	-	-	12.729
	33.198	79.272	4.243	2.780	11.122	130.615

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

41. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine.

	31.decembar 2019.		31.decembar 2018.	
	Knjigovodstven a	Fer vrednost	Knjigovodstven a	Fer vrednost
	Vrednost		vrednost	
Finansijska sredstva				
Potraživanja po osnovu prodaje	48.543	48.543	41.671	41.671
Druga potraživanja	17.296	17.296	11.662	11.662
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	161.297	161.297	74.059	74.059
	227.136	227.136	127.392	127.392
Finansijska obaveze				
Dugoročne obaveze				
Kratkoročne finansijske obaveze	12.729	12.729	9.878	9.878
Obaveze iz poslovanja	26.347	26.347	176.671	176.671
Druge obaveze	12.403	12.403	13.275	13.275
	51.479	51.479	199.824	199.824

Obzirom na činjenicu da ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i obzirom na činjenicu da ne postoje dostupne tržišne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, korišćen je metod diskontovanja novčanih tokova. Pri korišćenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena tržišne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

42. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Dugoročne efekte krize izazvane širenjem Covid-19 teško je proceniti, imajući u vidu dosadašnja ekonomska kretanja kao posledicu krize. Eventualno produžavanje krize može dovesti do smanjenja obima poslovanja i profitabilnosti, što može imati uticaja i na tokove gotovine i izmene pretpostavki koje su korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja i eventualnih korekcija knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza Društva u narednom periodu.

Iako rukovodstvo Društva nije u mogućnosti da pouzdano proceni uticaj navedenog pitanja u narednom periodu s obzirom na opštu situaciju i globalne razmere krize, na osnovu informacija dostupnih na datum sastavljanja finansijskih izveštaja, procene rukovodstva Društva su da negativni efekti izazvani uticajem postojeće krize neće dovesti do ugroženosti principa nastavka poslovanja Društva u narednoj poslovnoj godini.

Na osnovu analize prihoda i rashoda, uz raspoložive informacije do datuma sastavljanja ovog Izveštaja, Preduzeće očekuje pad prihoda od približno 15% usled novonastale situacije, kao i da će tekuću godinu završiti sa poslovnim gubitkom.

Preduzeće je izvršilo projekciju novčanih tokova u tekućoj godini, na osnovu koje se može zaključiti da će gotovina i gotovinski ekvivalenti imati neznatno smanjenje u odnosu na 31.12.2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. i 2018. godine

43. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja za pojedine glavne valute su:

	<u>31. decembar</u> <u>2019.</u>	<u>U RSD</u> <u>31. decembar</u> <u>2018.</u>
EUR	117.5928	118.1946
USD	104.9186	103.3893
CHF	108.4004	104.9779

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Beograd, 30.7.2020.god.